

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3847/2022

07.07.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Ивана Арсенијевић Андоновић, адвокат из ..., против тужене „ОТП Банка Србија“ АД Београд, коју заступа пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења делимичне ништавости уговора о кредиту и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гж 1553/21 од 25.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене.

II ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Крагујевцу П 5383/19 од 21.09.2020. године и пресуда Вишег суда у Крагујевцу Гж 1553/21 од 25.03.2021. године и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништава одредба члана 2. став 1. тачка 6. Уговора о кредиту за измиривање раније преузетих обавеза рефинансирања, бр. ..., закљученог 03.02.2016. године, између тужиоца и тужене SOCIETE GENERALE АД, чији је правни следбеник тужена „ОТП Банка Србија“ АД Београд, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име стеченог без основа исплати износ од 10.000,00 динара са законском затезном каматом од 03.02.2016. године до исплате, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 35.300,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 27.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 5383/19 од 21.09.2020. године усвојен је тужбени захтев тужиоца па је утврђено да је ништава одредба члана 2. став 1. тачка 6. Уговора о кредиту за измиривање раније преузетих обавеза рефинансирања, закљученог између тужиоца и тужене SOCIETE GENERALE АД, чији је правни

следбеник тужена „ОТР Банка Србија“ АД Београд и обавезана тужена да тужиоцу на име стеченог без основа исплати износ од 10.000,00 динара са законском затезном каматом од 03.02.2016. године до исплате, као и трошкове парничног поступка.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Гж 1553/21 од 25.03.2021. године одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда Основног суда у Крагујевцу.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију, по основу одредбе члана 404. ЗПП, због погрешне примене материјалног права, ради разматрања правног питања од општег интереса.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној, Врховни касациони суд је утврдио да је потребно дозволити одлучивање о посебној ревизији тужене, јер се побијаном другостепеном пресудом одступа од правног става Врховног касационог суда о дозвољености уговарања трошкова кредита од 22.05.2018. године, као и од допуне тог става од 16.09.2021. године.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе чл. 404 ст. 2 Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану другостепену пресуду у границама навода ревизије, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су дана 03.02.2016. године закључиле Уговор о кредиту за измиривање раније преузетих обавеза (рефинансирање) и то тужилац као корисник кредита и банка „Societe Generale“, као правни претходник овде тужене. Чланом 4. тачка 2. Уговора предвиђено је да дужник на свом рачуну мора да обезбеди средства неопходна за плаћање административних трошкова банке у складу са чланом 2. овог уговора. У члану 2. став 1. тачка 6. Уговора предвиђена је обавеза корисника кредита да по основу накнаде административних трошкова банке плати банци једнократну накнаду у износу од 10.000,00 динара. Банка је на дан пуштања средстава кредита у течај наплатила од тужиоца поменути накнаду у износу од 10.000,00 динара. Тужиоцу су уручени Обавезни елементи уговора, у којима је под тачком 3.5. наведена врста и висина свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита, а међу тим трошковима и накнада административних трошкова у износу од 10.000,00 динара. Тужиоцу је уручена и понуда, коју је тужени доставио уз одговор на тужбу, а која је уредно потписана од стране тужиоца и састављена дана 03.02.2016. године, односно исти дан кад и уговор о кредиту. У понуди је наведена висина ефективне каматне стопе и врста и висина свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита, а међу тим трошковима и административни трошак у висини од 10.000,00 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови утврђују ништавост наведене уговорне одредбе члана 2. став 1. тачка 6. Уговора. Основ ништавости наведене уговорне одредбе нижестепени судови налазе у томе што није опредељена структура наплаћене накнаде, што уговорну обавезу чини неодређеном и као таквом ништавом. На основу тако датих разлога нижестепени судови обавезују банку да тужиоцу врати наплаћену накнаду као стечено без основа.

Врховни касациони суд не прихвата изнето правно становиште нижестепених судови.

У складу са тачком 12. Одлуке о условима и начину обрачуна ефективне каматне стопе, изгледу и садржини образаца који се уручују кориснику („Сл. гласник

РС“, бр.65/2011), банка је дужна да кориснику пре закључења уговора о кредиту уручи понуду сачињену на одговарајућем обрасцу. У Прилогу 1 наведене Одлуке утврђена је садржина понуде. У понуди, између осталих података, мора бити наведена висина ефективне каматне стопе и укупан износ који ће корисник платити током периода отплате кредита, као и врста и висина свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита.

Имајући у виду да у току поступка није било спорно да је тужилац био упознат са обавезом плаћања предметне накнаде и висином исте, та уговорна одредба је правно ваљана. Тужиоцу је у конкретном случају уручена понуда за закључење уговора на прописаном обрасцу. У понуди је наведена врста и висина свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита, а међу тим трошковима и административни трошак у висини од 10.000,00 динара. Из наведеног следи да је тужилац био благовремено и на поуздан и прописан начин упознат са обавезом плаћања предметне накнаде. Банка није имала обавезу да тужиоцу предочи структуру наплаћене накнаде па наведено не утиче на правну ваљаност ове уговорне одредбе. О наведеном се Врховни касациони суд изјаснио у допуни става о дозвољености уговарања трошкова кредита од 16.09.2021. године.

У складу са изнетим, Врховни касациони суд преиначио је првостепену и другостепену пресуду због погрешне примене материјалног права и одбио тужбени захтев тужиоца.

Како је према преиначеној пресуди тужена у целости успела у спору, Врховни касациони суд одлучио је о трошковима поступка применом одредби члана 153, 154, 163. у вези одредбе члана 165. став 2. ЗПП, тако што је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Туженој припадају трошкови за заступање путем пуномоћника адвоката на једном одржаном рочишту у износу од 7.500,00 динара, за састав једног образложеног поднеска у износу од 6.000,00 динара, за састав жалбе у износу од 18.000,00 динара, за таксу на жалбу у износу од 1.900,00 динара и за таксу на другостепену одлуку у износу од 1.900,00 динара, све у складу са АТ и ТТ, у укупном износу од 35.300,00 динара.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Туженој су признати трошкови ревизијског поступка, будући да је успела у поступку по ревизији. Тужена има право на опредељене трошкове ревизијског поступка за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, за таксу на ревизију у износу од 3.800,00 динара и за одлуку по ревизији у износу од 5.700,00 динара, све у складу са АТ и ТТ, у укупном износу од 27.500,00 динара.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

